ISONEN

Tikkurilan seurakunnassa

Tämän vihkosen omistaja on:_____

SISÄLTÖ

Johdanto
Isosen tehtävät
Isosen oikeudet
Tehtäviä riparilla
Isoiso rippikoulussa
Isosen/isoison tehtäviin ei kuulu
Vinkkejä raamisvalmisteluihin
Vinkkejä hartauksiin
Muistilistat
Kaavio ulkoläksyjen merkitsemiseen
Muistiinpanoja

Isonen Tikkurilan seurakunnassa

Kädessäsi oleva vihko on tarkoitettu avuksi kaikille rippikoulun ohjaajille vetäjistä isosiin. Opas sisältää tietoa Tikkurilan seurakunnan isoskoulutuksesta, isosen roolista rippikoulussa sekä muistilistat isosten ja vetäjien yhteistyötä helpottamaan.

Isosen rooli rippikoulussa on keskeinen ja tärkeä mutta myös haastava. Isoskoulutus pyrkii antamaan valmiuksia riparilla toimimiseen, mutta isosen rooliin kasvetaan leiri leiriltä. Niin isonen kuin työntekijäkin on leirillä myös oppimassa ja kasvamassa. Isoselle ripari saattaa olla ensimmäinen sitten oman rippikoulun, joten oman uskon etsimiseen ja isosen roolin löytämiseen tulee antaa tilaa. Vetäjien tulisi muistaa, että isosen mielikuvat siitä, millainen riparin tulisi olla, kumpuavat usein omasta leiristä. Jokainen ripari on kuitenkin omanlaisensa, joten valmiita yleispäteviä toimintamalleja ei ole.

Isoset ja vetäjät ovat avainasemassa leirihengen luomisessa. Onnistuneessa rippikoulussa isonen tietää tehtävänsä ja vastuunsa, saa kokea olevansa hyödyllinen ja arvokas omalla paikalla ilman taakkaa tehtävistä, jotka eivät hänelle kuulu.

Isosen tehtävät

Vuorojen hoitaminen (mm. päivystys, keittiövuoro, uima- ja yövalvonta työntekijän kanssa, roudaus/siivous, hartaus, jumis). Vuoroista sovitaan isos- ja vetäjätiimin kanssa yhdessä ja käydään niihin kuuluvat vastuut läpi.

Raamiksen vetäminen

Iltaohjelman suunnittelu, läpikäyminen työntekijän kanssa, harjoittelu ja vetäminen isoison johdolla.

Hartauden valmistelu, sen hyväksyttäminen työntekijällä ja hartauden pitäminen

Omalla esimerkillään luoda hyvää ilmapiiriä.

Olla silminä ja korvina ripariryhmässä ja viedä viestiä työntekijöille, jos ryhmässä havaitaan tilanteita, joihin pitää puuttua.

Valvoa yleistä järjestystä ja huolehtia sääntöjen noudattamisesta.

Osallistua tiettyjen oppituntien (esim. diakoniarastirata) toteuttamiseen.

Viettää aikaa rippikoululaisten kanssa heidän vapaa-ajallaan.

Huolehtia riittävästä unensaannista eikä valvoa, jos ei ole yövalvontavuorossa.

Isosen oikeudet

Isosella on tilaa kasvaa rippikoulun aikana omassa uskossaan sekä isosen roolissa.

Ei tarvitse olla valmis ja täydellinen isonen

Isonen saa olla epävarma, saa kysyä, on oikeus saada tietoa, vastauksia, neuvoja ja opastusta liittyen isosen tehtäviin

Isosella on oikeus saada työstään palkkio.

Isosilla on oikeus palaveerata ennen leiriä vetäjien kanssa ja sopia silloin leirin käytännöistä.

Isosen päiväohjelmaan tulee kuulua aikaa valmistella raamista ja iltaohjelmia sekä aikaa levätä.

Isosella on oikeus saada asianmukainen opastus jokaiseen tehtävään, kuten raamikseen, opetustyöskentelyihin yms.

Isosella on oikeus käydä läpi riparin tapahtumia ja fiiliksiä yhteisessä palaverissa päivittäin.

Isosen tehtäviä

	Päivystäjä	Keittiö	Valvonta
Tehtävät	•Herättää koko leirin •On perillä päivän aikataulusta ja pitää siitä kiinni •Laskee riparilaiset ja etsii eksyneet ja myöhässä olevat •Tarvittaessa käyttää esim. pilliä koolle kutsumiseen	•Pyyhkii pöydät ruokailujen jälkeen •Laittaa tuolit järjestykseen •Noudattaa leirikeskuskohtaisia ohjeita pöytäliinojen pudistelusta, lattian lakaisemisesta yms. •Antaa ruokarauhan myös hitaimmille	•Valvoo, ettei hiljaisuuden alettua kuulu meteliä eikä huoneissa ole valot päällä •Kirjoittaa seuraavan päivän ohjelman (voi olla myös seuraavan päivän päivystäjän tehtävä) •Kannustaa muita isosia nukkumaan •Käy tarvittaessa herättämässä yöstä vastuussa olevan vetäjän, jos on liian levotonta •Raportoi yön kulusta aamulla
Haasteet/ ongelmat	•Ei ole kelloa •Ei valmistaudu ajoissa •Ei tiedä, montako riparilaista pitäisi paikalla olla •Ei ole perillä päivän ohjelmasta •Riparilaiset eivät välitä aikatauluista •Isonen on liian väsynyt tai kiireinen	•Ryhmä on lähtenyt keittiöstä ennen vuoron alkua •Isonen unohtaa itse keittiövuoronsa •Ryhmäläiset laiskoja eivätkä pyyhi pöytiä kunnolla •Sama ryhmäläinen tekee aina kaiken työn	•Yö venyy pitkäksi ja isonen väsyy •Riparilaiset eivät rauhoitu •Vetäjät ja/tai isoset meuhkaavat •Joku karkaa •Ei uskalla pitää kuria •Leiriläiset vilkuttelevat toisilleen ikkunoista
Ratkaisuja ongelmiin	•Muut isoset voivat hienovaraisesti muistutella tehtävästä •Isonen varmistaa, että päivystäjä vuoron aikana taskusta löytyy päivän ohjelma ja vaikka kännykkä kellona •Isonen varmistaa, mikä on riparilaisten lukumäärä •Tarvittaessa jokainen isonen voi katsoa, ovatko omat ryhmäläiset paikalla	•Vetäjää voi pyytää muistuttamaan keittiövuorosta •Jos joku ehtii karata, isonen hakee tämän paikalle tai karannut leiriläinen pyyhkii seuraavassa ruokailussa myös edellisen kerran osansa •Isonen valvoo, että pöydät pyyhitään kunnolla eikä roskia roiskita vain rätillä lattialle •Työt jaetaan ja enemmän tehneet voivat päästä helpommalla seuraavalla kerralla	•Isonen käy alusta asti hiljentämässä huoneet ja sammuttamassa valot •Käy tarvittaessa pyytämässä apua vetäjiltä •Myös isosille ja vetäjille saa/ pitää käydä sanomassa jos he meluavat! •Jos joku riparilaisista karkaa, isonen kertoo asiasta välittömästi vetäjälle

	Hartaus	Jumis	Roudaus
Tehtävät	•Hartauden valmistelu hyvissä ajoin ja sen läpikäyminen vetäjälle •Hankkii tarvittavat materiaalit ajoissa Etsii tarvitsemansa kynttilät, tulitikut, laulukirjat yms. •Järjestää hartaustilan ja tarkistaa, että valoa on tarpeeksi lukemiseen •Opettelee käyttämään äänentoistolaitteita •Harjoittelee ja pyytää apua tarvittaessa	•Isonen motivoi ryhmäänsä ottamaan eri osioita jumiksesta vastuulleen •Isonen itse myös mukana toteutuksessa •Isonen huolehtii, että ryhmäläiset ovat sovittuun aikaan paikalla valmistelussa ja ennen jumiksen alkua	•Ylimääräisten tehtävien hoitaminen pitkin päivää •Usein kirjojen kantaminen tai muiden tavaroiden siirtäminen paikasta toiseen •Tilojen järjestäminen
Haasteet/ ongelmat	•Isonen unohtaa hartausvuoronsa •Aihe voi olla liian henkilökohtainen •Leiriläiset eivät osaa hiljentyä •hartauden pitäjä unohtaa, mitä piti sanoa •Yhteisen rukouksen sanat unohtuvat •Isosta jännittää hartaudenpitäminen paljon	•Ryhmäläisissä ei vapaaehtoisia tehtäviin •Ryhmäläiset eivät halua lukea ääneen mitään •Työnjako unohdetaan kesken jumiksen •Ryhmäläinen unohtaa, mitä piti lukea tai sanoa	•Siirrettävät tavarat ovat hukassa •Aika ei riitä •Laiskuus ja tehtävästä luistaminen •Joku ryhmäläinen yrittää päästä helpolla ja tekee selvästi vähemmän kuin muut
Ratkaisuja ongelmiin	•Hartauden valmistelu ennen riparia •Hartauden näyttäminen vetäjälle ja isoisolle •Riparilaiset tarvittaessa ryhmittäin istumaan ja isoset eri puolille hartaustilaa ->rauhoittaa •Harjoittelu helpottaa jännitystä •Kaikki kannattaa kirjoittaa ylös, jotta voi tarkistaa, mitä seuraavaksi piti sanoa - myös tutut rukoukset	•Isonen motivoi ja toimii osana ryhmää •Isonen voi auttaa ryhmäänsä myös jumiksen aikana •Jos joku unohtaa, mitä piti sanoa tai lukea, isonen muistuttaa tai käy näyttämässä ja homma jatkuu normaalisti	•Selvä työnjako - kuka tekee mitä •Koko ryhmä paikalle ennen aloittamista

Tehtävät ja niiden sisällöt saattavat vaihdella eri tiimeissä ja eri leirikeskuksissa. Tehtävistä sovitaan aina tarkemmin kunkin leirin tiimin kanssa!

Isoiso rippikoulussa

Isoiso on kokenut ja vanhempi isonen, jolle on annettu erillinen perehdytys isoisona toimimisesta. Vetäjätiimin tulee aina neuvotella isoison kanssa tämän tehtävistä ja roolista ennakkoon. Tällöin valmistautuminen riparille on helpompaa.

VETÄJILLE APUNA

- toimii linkkinä vetäjien ja isosten välillä ja osallistuu molempien juttuihin
- kypsä aikuinen
- voi huolehtia yövalvonnasta korkeintaan joka toinen yö
- muistuttaa isosten palkkiolomakkeiden täytättämisestä ja palauttamisesta
- saa ilmaista epävarmuutensa ja rajallisuutensa – ei tarvitse olla yli-ihminen
- valmistelee ja on mukana toteuttamassa erilaisia työskentelyjä
- on isosia ja leiriläisiä varten
- voi osittain vastata raamisten ja ryhmisten valmistelusta isosille
- näyttää suunnitellun iltaohjelmarungon työntekijälle

ISOSILLE ISOSENA

- antaa positiivista ja rakentavaa palautetta
- tarkkailee isosryhmän toimivuutta ja ilmapiiriä
- lohduttaa ja kuuntelee, jos isosella on mieli maassa
- on esimerkki
- helpompi puuttua isosten tekemisiin puolihuomaamattomasti
- huolehtii, että vähintään ensimmäisen illan iltaohjelma on valmisteltu ennen leiriä
- tietää paljon leikkejä ja sketsejä
- tuuraa, jos joku isosista sairastuu
- isosten oma isonen, joka ohjaa ja auttaa
- huolehtii isosporukan ryhmäyttämisestä, hyvinvoinnista ja jaksamisesta
- huolehtii isosille annettujen tehtävien hoitamisesta
- tiedustelee isosilta ajoissa, onko hartaus ok ja auttaa tarvittaessa sen valmistelussa
- voi tarvittaessa kiertää raamisryhmissä

LEIRILÄISILLE VETÄJÄNÄ

- voi pitää oppitunteja (esim nuori srk)
- vastaa iltaohjelmien suunnittelusta, harjoittelusta sekä toteutuksesta
- vastaa skaboista
- toimii ohjaavana aikuisena
- järjestää riparilaisille vapaaehtoista toimintaa vapaa-aikana yhdessä isosten kanssa

Isosen/isoison tehtäviin EI kuulu

valvoa joka yö

vastata lääkkeiden säilyttämisestä tai jakamisesta

olla lopullisessa vastuussa mistään yksittäisestäkään tilanteesta – päävastuu on aina srk:n työntekijällä

olla ylikuormitettu

kännyköiden tai muiden riparilaisten tavaroiden kerääminen tai säilyttäminen

Vinkkejä raamisvalmisteluihin

Raamis on tilanne, jota monet isoset jännittävät eniten. Raamiksen vetäminen helpottuu, jos raamatunkohtaan on perehdytty ja raamis valmisteltu huolellisesti. Tämän sivun vinkeillä raamisvalmistelu palvelee isosta ja tuo varmuutta raamiksen pitämiseen.

ISOSELLE

Ole aktiivisesti mukana

Tee muistiinpanoja

Kysele rohkeasti ja ole mukana keskusteluissa

Kirjoita ylös keskustelussa vetäjien esittämiä lisäkysymyksiä

Muista, että raamisvalmistelu on sinua varten, jotta sinun olisi helpompi vetää raamis ryhmällesi.

RAAMIKSEN VETÄMINEN

Tarkoitus ei ole pitää oppituntia, vaan tutustua yhdessä oman ryhmän kanssa raamatunkohtaan ja pohtia, mitä se voisi tarkoittaa omassa elämässä. Kaikkea ei tarvitse tietää, eikä kaikkiin kysymyksiin tarvitse osata vastata. Ota rennosti, seuraa raamismateriaalia ja johda työskentelyä Rohkaise ryhmäläisiäsi jakamaan omia mielipiteitään ja keskustelemaan keskenään. **Muista pitää ryhmäsi kasassa sovitun ajan!**

VETÄJÄLLE

Raamisryhmien valmistelusta vastaa joko isoiso (halutessaan) tai vetäjät vuorollaan.

Varaa valmisteluun riittävästi aikaa.

Anna isosille aikaa ja tilaa keskustella.

Tutustu materiaaliin ennakkoon ja valmistele raamis samalla tavalla kuin isosen tulisi se ryhmälleen vetää.

Muista, että osa isosista vetää raamiksia ensimmäistä kertaa eikä käsiteltävät raamatunkohdat ole heille välttämättä tuttuja.

Kysy jälkikäteen (esim. iltapalverissa), miten raamikset menivät

Vinkkejä hartauteen

HARTAUS VOI SISÄLTÄÄ

-Tarina/Teksti/Kertomus
-Oma puhe/ajatuksia
-Rukous
-Raamattu
-Biisi
-Kuvia, esineitä, rekvisiittaa

Ole luova! Hartauksille ei ole valmista kaavaa, vaan sen voi rakentaa valitsemistaan elementeistä. Sano rohkeasti myös omia ajatuksia, esim miksi valitsit kyseisen tarinan, biisin tai raamatunkohdan tai miksi se on sinulle tärkeä. Oman ajatuksen ei tarvitse olla pitkä, mutta se jää usein kaikkein parhaiten mieleen.

HARTAUDEN AIKANA

Odota, että kaikki ovat istumassa ja rauhoittuneet ennen kuin aloitat

Puhu kuuluvalla äänellä hitaasti ja rauhallisesti – jopa liioitellun hitaasti. Jännittäessä ihmisillä on tapana puhua nopeammin kuin normaalisti.

Jos vedät yhteisrukouksen (Isä meidän tai Herran siunaus), aloita se rohkeasti itse, muut tulevat kyllä mukaan. Kannattaa lukea se paperista.

Kerro vetäjille mihin hartaus päättyy, jotta he osaavat aloittaa iltaa koskevien ohjeiden antamisen oikeaan aikaan.

HARTAUDEN VALMISTELUSTA

Valmistele ajoissa!

Jos teet hartauden parin kanssa, jakakaa vastuut tasaisesti

Varmista, että haluamasi tarina/biisi/tmv on mukana ja saatavilla

Apua saa ja kysyä pitää – teethän sen ajoissa

Lue valitsemasi teksti useaan kertaan etukäteen, myös mielellään ääneen

Valmistele rukous, oma puhe tai muu vastaava, jos aiot sellaisen pitää

Näytä hartautesi työntekijälle

Valmistele tila: kynttilät, risti, valot (tarkista, että näet varmasti lukea myös pientä tekstiä)

Opettele käyttämään tekniikkaa (äänentoisto yms.) tai pyydä jotakuta muuta käyttämään sitä

->varmista, että apurisi tietää, milloin biisi laitetaan soimaan ja milloin feidataan. Tarkista myös sopiva volyymi.

Rukoile ja rauhoitu: ota itsellesi hetki aikaa ennen hartauden pitämistä. Parhaimman avun saat Jumalalta, joten rukoile hartautesi puolesta. Hengittele syvään ja yritä rentoutua. Kaikkia varmasti jännittää pitää hartaus.

Muistilistat

ISONEN, MUISTA...

- ☐ Osallistua isospalaveriin ja Ryhmäni -teemapäivään
- ☐ Valmistella hartautta ennen riparia (voit kysyä apua vetäjiltä tai isoisolta)
- ☐ Varmistaa vetäjiltä ennen leirille lähtöä, että toivomasi tavarat ja materiaalit (esim. tarina/biisi hartautta varten) on pakattu mukaan
- ☐ Ilmoittaa vetäjille allergiasi/ruokavaliosi ennen riparia
- ☐ Palauttaa vetäjille huoltajan allekirjoittama turvallisuuskysely (täysi-ikäisiltä riittää oma allekirjoitus)
- ☐ Varmistaa vetäjiltä, moneltako sinun pitää lähtöpäivänä olla paikalla, jos siitä ei tule erillistä ilmoitusta. Auta tavaroiden kantamisessa.
- ☐ Tehdä sinulle annetut tehtävät riparilla huolellisesti
- ☐ Syödä hyvin
- ☐ Nukkua ja levätä tarpeeksi
- ☐ Palauttaa verokortti
- ☐ Auttaa tavaroiden kantamisessa ja purkamisessa myös Tikkurilaan palatessa
- ☐ Osallistua konfirmaatioharjoitukseen.
- ☐ Olla ajoissa paikalla konfirmaatiossa ja sitä edeltävässä valokuvassa. Avustaa riparilaisia albojen kanssa
- ☐ Pukeutua konfirmaatioon siistiin asuun, hartioista polviin peitettyinä.
- ☐ Jos sairastut, etkä pääse lähtemään riparille, ota heti yhteys riparin vetäjään (jos et saa kiinni, niin kehen tahansa nuorisotyönohjaajaan).

ISONEN, MUISTA AINA PAKATA MUKAAN...

- ☐ Oma Raamattu ja raamismateriaali
- ☐ Isosen vihko
- ☐ Hartauteesi tarvittavat asiat
- ☐ Muistiinpanovälineet
- ☐ Leirikirjeessä mainitut tavarat

VETÄJÄ, MUISTA...

- ☐ Ottaa nuoret mukaan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin
- ☐ Kutsua isoset ja isoiso palaveriin
- ☐ Sopia isosten ja isoison vastuista
- ☐ Sopia isosten työvuoroista
- ☐ Sopia hartauskäytännöstä
- ☐ Sopia kuka valmistelee raamikset isosten kanssa (isoiso vai vetäjät?)
- ☐ Käydä läpi yhteiset pelisäännöt
- ☐ Sopia iltaohjelmien pelisäännöt
- ☐ Kutsua isoset Ryhmäni teemapäivään ja antaa heille tehtäväksi esim.leikkien vetämistä
- ☐ Antaa leirikirjeet, turvallisuuskyselyt ja pelisäännöt myös isosille!
- ☐ Kerätä myös isosilta turvallisuuskyselyt
- ☐ Kysyä isosten allergiat/ruokavaliot ja ilmoittaa ne leirikeskukseen ennen riparin alkua
- ☐ Huomioida isosia leirillä ja kysellä kuulumisia
- ☐ Ottaa isoiso mukaan vetäjien keskinäisiin palavereihin esim. raamisten aikana
- ☐ Pitää isosten kanssa leirillä palavereja
- ☐ Ottaa isoset mukaan konfirmaation suunnitteluun ja toteutukseen. Muista ohjeistaa heitä tehtävistä etukäteen riittävästi.
- ☐ Jakaa riparilaisille ja isosille palautelinkit, sekä täyttää itse oma palaute työntekijälinkin kautta
- ☐ Vahvistaa mukana olleiden isosten lista nuorisotyönohjaajille palkkiomaksua varten

Ulkoläksyt

	Uskon-tunnustus	Isä Meidän	Herran siunaus	10 käskyä

	Uskon-tunnustus	Isä Meidän	Herran siunaus	10 käskyä

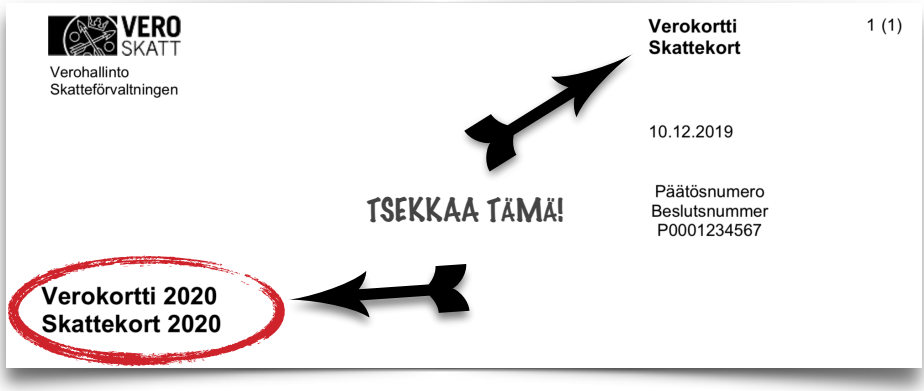
	Uskon-tunnustus	Isä Meidän	Herran siunaus	10 käskyä

	Uskon-tunnustus	Isä Meidän	Herran siunaus	10 käskyä

Isospalkkio

Sinulta kysytään isoshaun yhteydessä vaadittavat palkkiotiedot.

Tämän lisäksi sinun tulee toimittaa VEROKORTTI.

VEROKORTTI tai MUUTOSVEROKORTTI
(saat ne veroviranomaiselta, kopio käy)

Tarkista, että kyseessä on nimenomaan VEROKORTTI
- ei ”päätös verokortista”
- ei ”selvitys ennakonpidätysperusteista”

Verokortin mukana tulee hämäävästi muitakin asiakirjoja.

Sähköisen verokortin saat helpoiten vero.fi -palvelusta. Huoltaja voi kirjautua palveluun ja ladata alaikäisen sähköisen verokortin suoraan oikeanlaisena tiedostona.

Valokuva Verokortista ei käy, siisti skannaus on ok.

MITÄ JOS TIETONI MUUTTUVAT?

Jotta palkkio maksettaisiin oikeilla tiedoilla, ilmoita muutoksista nuorisotyön sähköpostiin:

nuoret.tikkurila@evl.fi

MILLOIN PALKKIOT MAKSETAAN?

Palkkiot maksetaan kaikille (viimeistään) lokakuun aikana riippumatta siitä, milloin ripari on ollut.

Jos palkkiota ei näy tililläsi lokakuun loppuun mennessä, ole yhteydessä nuorisotyönohjaajiin.

Toimita verokortti **sähköisesti** näin:

Lähetä verokortti Vantaan seurakuntien palkanlaskentaan PDF-liitetiedostona:

kipa.vantaa@evl.fi

Laita otsikoksi ”Verokortti, Tikkurilan seurakunta”

Laita viestiksi vähintään:

isospalkkio, RIPARIN NIMI
ja / tai
isoisospalkkio, RIPARIN NIMI
ETUNIMI SUKUNIMI

JA

Laita kopio sähköpostista osoitteeseen:

nuoret.tikkurila@evl.fi

JOS

et pysty toimittamaan verokorttia sähköisesti tai tarvitset neuvoja, ole yhteydessä nuorisotyönohjaajiin.

Toimita verokortti viimeistään 16.8.2020 mennessä.

Muistiinpanoja

Tikkurilan seurakunta 2020

Esa 050 369 3529
Lauri 050 553 1910
Heli 050 575 8684
Veikko 050 331 7227
Julia 050 526 9401
Sirpa 050 369 3528
Terhi 050 3106824
Marja 050 4641414

ISONEN

Tikkurilan seurakunnassa